

11
Muz. un. 3a
2
1775/1

DE
CIVITATIBVS MEDIATIS
IVRA STATVVM
IMMEDIATORVM
VSVRPANTIBVS

PROLVSIO HISTORICA
QVA

AD AVDIENDAS ORATIONES
ALVMNORVM PRINCIPALIVM

IO. EISSENBERG ARCHFELDA-HASSI

IO. GE. SCHWARZENBERG CASSELLIS-HASSI

CAR. GVIL. BIPPART NESSELRODA-HASSI

IVSTI TILL MORSCHA-HASSI

DIE V. OCTOBR. HORA X.
IN AVDITORIO PHILOSOPHICO
HABENDAS

ACADEMIAE MAGISTRATVS, PROCERES,
AC CIVES

DEMISSE ATQVE HYMANITER INVITAT

D 114.

MICHAEL. CONRAD. CVRTIVS

SERENISS. HASS. LANDGR. A CONSIL.
HISTOR. ELOQV. ET POES. PROF. ORD.

MARBURGI
TYPIS MÜLLERIANIS.

DE
CIVITATIBVS MEDICATIS
IVRA STATVM
IMMEDIATORVM
VSPRANTIBVS

PROFVSIO HISTORICA
AD ACADEMIAM GRATIAE
ALMA MATER PRINCIPALIS
IO. G. SCHWABERBERG CASSELLIS HESSE
CANC. GVE. DITART. MEDICINA HESSE
IVRIS. THEO. MEDICINA HESSE
IN ACADEMIA MAGISTRALIS HESSE
ACADEMIAE MAGISTRALIS HESSE
ACADEMIAE MAGISTRALIS HESSE

MICHAEL CONRAD CURTIVS
PREFVSIO HESSE A. 1711

Iura sublimia seu Regalia Principum nunc maiestati propria, olim vero a ciuitatibus vrbibusue Germaniae identidem vsurpata, recensuit ac digessit eruditione solita seu summa Perillustris DAV. GE. STRUBEN (*). Spicilegium tamen post messem videtur relictum, quandoquidem iura nonnulla a ciuitatibus Germanicis et olim et nunc sibi vindicata omisit Vir summus.

Anceps et in vtramque partem disputabilis est quaestio, habuerintne olim vrbes Germania magna, nec ne. TACITVS (**). nullas Germanorum populis vrbes habitari auctor est. IVLIVS CAESAR autem oppidorum Germanicorum meminit (**). Quid? quod PTOLEMAEVS nonaginta quatuor *πολεις* Germaniae
A 2 recenset

(*) Nebenstunden P. I. p. 495. sq.

(**) de moribus Germanorum c. 16,

(***) de bello Gallico Lib. IV. c. 19. VI. 10.

4

recenset, earumque definit situs (*). Haud difficiles, me quidem iudice, controuersia isthaec habet explicatus. Romanae vrbes ab *vrbo*, seu curuatura aratri, dictae: quod, circumducto prius aratro, fossa ac muro muniebantur. Id nimirum Germanorum oppidis defuit, quandoquidem ipsi muros, tanquam pessulos libertati obditos, auersabantur, et vt circumdata retibus lustra declinabant (**). Tenchteri adeo postularunt (***), vt Vbii muros coloniae monumenta seruitii detrahant. Oppida igitur Germani habuerunt naris carentia aut Burgos, hoc nomine enim crebra habitacula constituta veniunt apud ISIDORVM (****) et OROSIYM (*****). Habuerunt isthaec oppida suos Praefectos, in conciliis Germanorum enim Principes eligebantur, qui ius per vicos reddebant: his additi comites, *consilium atque auctoritas*, (*****) ita vt iam tum in oppidis seu vicis Germanorum effigies quaedam et umbra quasi Senatus ciuici appareat. Num vero oppida illa Germanica commune quoddam seu rem publicam paruam constituerint, difficillima explicatu est quaestio: placet tamen sententia negatiua, vt-pote ingenio Germanorum istius aevi accommodatior.

In Germania Rhenana fuerunt vrbes, municipia, et coloniae Romanae, ex quibus Moguntiacum, Spiram, Vormatiam, Argentoratum, Coloniam Agrippinam

(*) Geograph. Lib. II. c. II.

(**) Ammian. Marcell. Lib. XVI. c. 3.

(***) Tacitus Histor. Lib. IV.

(****) Libr IX. c. 2.

(*****). Libr. VII. c. 22.

(*****). Tacitus de morib. Germ. c.

nam, Augustam Trevirorum nominasse sufficit. Hae
Coloniae et municipia commune quoddam constitu-
bant, possidebant possessiones publicas et iura. Rege-
bantur a Decurionibus: ex his Duumviri eligebantur,
qui nonnunquam imitatione romanae reipublicae et ci-
uitatis Consules vocati sunt (*). Occurrit enim ordo
Decurionum Dioudurensiū (**), et TACITVS cen-
tum et tredecim Senatorum apud Treuirentes mentio-
nem facit (***)).

Postquam in potestatem Francorum concedere ad-
acta fuerat Germania vniuersa, auctisque in immen-
sum viribus Regum, auctoritas eorum creuerat, mo-
dum fere egressa, Reges urbibus imposuerunt Iudices
et Comites, ac cuncta urbium tributa sibi deferri iusse-
runt (****). Necessario igitur tum urbium politica vel
quasi autonomia interiit, quae nonnisi corrogata a ciui-
bus pecunia stare potest, quam vniuersam sui iuris tum
fecit Regis arbitrium. Superfuerunt tamen vrbes in
regno Francico, quae veterem formam a Romanis tra-
ditam sub Regibus Francicis retinuerunt. Sub CHIL-
DERICO enim anno DCCLXXXVII. iudicabit senatus in
ciuitate Vienna residens (*****). Mansit igitur in non-
nullis saltem urbibus forma a Romanis introducta. Haec
nimirum libertas Romana fuit, qua OTTO M. vrbes
a se conditas frui voluit. ODELO enim inquit (*****);

A 3

Ante

(*) Schöepflini *Alsatia illustr.* T. I. p. 314.

(**) Otto de aedilibus Colon. et Municip. p. 66.

(***) *Hitor.* Lib. V. c. XIX.

(****) Giegor. *Turon. Hist. Franc.* Lib. VI. c. 22.

(*****) Du Fresnoe *Glossar.* voce *Senator.*

(******) *Vita Adelheidis* c. 7. in *Leibnit. Scriptor. rer.*
Brunsvic. T. I. p. 265.

„ Ante duodecimum circiter obitus sui annum (Otto
 „ M.) in loco, qui dicitur Salza, urbem decreuit fieri
 „ sub libertate Romana, quem affectum postea ad per-
 „ fectum perduxit effectum „. Qualem huius liberta-
 „ tis ideam sibi informauerit OTTO, docet SIGONIUS,
 „ sagacissimus aevi veteris indagator (*) Regni ciuita-
 „ tes plerasque liberas, tributarias omnes reliquit —
 „ Imperator OTTO ciuitatum libertatem in eo fere po-
 „ suit, vt leges, consuetudines, iurisdictionem, magi-
 „ stratus, vectigalia sui ferme iuris atque arbitrii habe-
 „ rent. — Quos vero populi ad regendam ciuitatem
 „ et iura moderanda post hac creauerunt, illi consules
 „ duo aut plures fuerunt, ex antiqua Romanae reipu-
 „ blicae consuetudine sumti. OTTO in Italia atque vr-
 „ be Roma formam ciuitatis Romanae propius intuitus e-
 „ rat: vt Longobardici regni haud ita pridem expugna-
 „ ti vrbes atque oppida sibi deuinciret arctius, veterem
 „ formam a Romana republica ad vrbes Italicas vel post-
 „ liminio transtulit, vel inuentam confirmauit. MYRA-
 „ TORIO, viro summo, Longobardi quidem veterem
 „ policiam atque autonomiam vrbiu[m] italicarum penitus
 „ sustulisse videntur (**). Verum enim vero contrari-
 „ um patescit ex OTTONE FRISINGENSI luculento
 „ scriptore (***) ; in ciuitatum institutione ac reipu-
 „ blicae conseruatione antiquorum Romanorum soler-
 „ tiam ita imitati Longobardi sunt, vt imperii insolenti-
 „ am fugientes Consulum potius quam potestatum re-
 „ gi voluerint arbitrio. „

Haec

(*) de Regno Italiae L. XVII. ad a. 973:

(**) Antiqu. Ital. T. I. diff. XVIII. p. 983.

(***) Lib. II. c. 13.

SS

Haec Romae, Italicarum et fortasse quarundam ciuitatum Transrhenanarum forma obuersabatur OTTONI, quum in Germania Cistrhenana urbem sub libertate Romana constitueret. Placuit politicae municipalis, et autonomiae species qualiscunque ceteris Germaniae urbibus, mox exemplo Italarum urbium motae magistratus sibi elegerunt. Successu temporis urbes regales et praefectoriae enatae sunt. Regales TREVIRO (*) videntur, quae Senatui paruerunt, et libertate Romana gauisae sunt. Anhelantibus ut plurimum maiora hominum animis, urbes praefectoriae, quae Ducibus subfuerunt, ad formam ciuitatum regaliu[m] sensim compositae sunt. Comites enim vel Aduocati, qui iuri dicendo praeerant, haud solum hoc munereungebantur, sed Scabini seu Assessores ex ciuibus seu incolis urbis, quae Comiti seu Aduocato sedes obtigerat, a missis regis totius populi consensu deligebantur, qui cum Comite exercebant iudicia; quid? quod eorum consilia sequi et ex eorum decreto sententiam ferre iudex iubebatur. Magnae auctoritatis isti fuere Scabini adeo ut cum Episcopis vel Comitibus comitiis interessent et leges publicas subscriberent (**). Ex his Scabinis seu Assessoribus in plurimis ciuitatibus enatus est Senatus ciuicus, qui sensim totius ciuitatis curam sibi vindicauit, et ex tenui initio ad eadem aspirauit iura, quibus urbes sub libertate Romana constitutae fruebantur.

„ALEXANDER IV. P. M. In regno Francia[e], inquit,
 „(quo nomine olim Germania quoque ueniebat) Com-
 muni[ae]

(*) Logomachia de ciuitatibus mixtis p. 14.

(**) de immunitate Eccl. c. I alleg. Alteferra de Ducibus et Comitibus Galliae p. 204.

SS

muniae Scabini seu Consules iurisdictionem in ipsis communiis, ciuitatibus, castris et villis temporalem exercent. Non facile vero Epocham regiminis ciuicij determinaueris, qua praesentem formam induerunt vrbes. Vix ante tempora Sueuicorum Imperatorum ex Italia per omnem Germaniam se disseminasse videtur. Sub his autem magistrorum ciuium et consulum in vrribus Germaniae fit mentio (*). Auctis commerciorum flore diuitiis vrbiū, imminutis per tot regionum diuisiones, Principum viribus, et decrecente in dies magis magisque potentia, quaeuis fere ciuitas magnos spiritus sumit, Principis ac Domini sui exuta paene reuerentia reipublicae nulli penitus obnoxiae affectauit formam. Tum igitur arrogarunt sibi iura summā tantum debita potestati. Quid? quod mutato in vniuersum Germaniae statu, auctis Principum, pefundatis vrbiū facultatibus, non desunt vrbes, quas municipalium nomine a ciuitatibus imperialibus liberis distinguimus, in quibus vestigia veteris auctoritatis apparent.

Vindicabant sibi vrbes municipales haud paucae munitionem ac custodiam vrbis ac portarum, potestatem clauium, us denique praesidii. Controuersias id peperit innumerabiles. Treuirenses enim, Wurzburgenses, Hannoverani, Bambergenses, Halberstadenses, Fuldenses, Emdenses, Monasterienses cum Principibus Dominisque suis ingentia certamina hanc ob rem habuerant, subinde in apertum bellum erumpentia (**).

Vrbes

(*) Hondij Metropol. Salisb. T. I. p. 175. Auctor Chronici Slaui c. 37. apud Lindenbergium.

(**) Struben Nebenstunden P. I. p. 525. sq. P. V. p. 363. 385.

§

9

Vrbes potentiores eo impudentiae progressae sunt, ut Principes ac Dominos suos vrbs aditu arcerent. Dum Princeps Mecklenburgicus anno 1100cx. connubia Vismariae celebraturus erat, vrbs libertati suae a multitudine eo confluentium forte timens, Principem suum cum sponsa exclusit. Stralsundenses Ducem Pomeraniae anno 1100cccxviii. captiuum abripuerunt (*): ut alia exempla passim obuia taceam. In ordinem quidem redactae sunt ciuitates vi armorum: decretis Imperatorum munitionis cura, custodia portarum, potestas clauium tradita Principibus (**): sunt tamen vrbes, quae vsurpatam olim potestatem diu retinuerunt; sunt quae etiamnum retinent. Bello tricennali ius praesidii amiserunt Luneburgum, Hannovera, Stralsunda, Gotinga, Eimbecca, Vismaria. *Rostochium* vero hoc demum saeculo anno 1100ccxi. Duci Mecklenburgico FRIDERICO GVILIELMO permisit, ut praesidium vrbi imponeret: ita tamen ut vrbs suis sumtibus praeterea legeret aleretque triginta milites sub Locumtenente, qui mixti cum praesidio Ducis excubias vigilasque obibant (***). CHRISTIANO LVDOVICO fasces capeffente anno 1100ccxlviii. pactum initum est, quo ius praesidii Duci, compraesidium ciuitati permittitur, ita ut vrbi quinquaginta milites alere liceat. Praesidia rii milites a Duce impositi cum Praefecto suo magistratui vrbs sacramentum dunt, et ciuici milites Duci. *Hildesia* non minus praesidium trium manipulorum fu-

B
is

(*) Frank Altes und Neues Mecklenburg P. IX. p. 204.

P. VIII. p. 99.

(**) Struben l. c.

(***) Frank l. c. Lib. XVI. p. 127.

is potissimum sumtibus conducit et alit. *Luneburgum* denique milites alit, paruo licet numero, qui portam vrbis, ad salinas ducentem custodiunt: Claves portarum hodiernum in vrbus nonnullis a Consulibus afferuntur: ingruente igitur nocte a Praefecto praesidii in domum Consulis mittuntur, indeque matutino tempore repetuntur. Fieri id solet *Luneburgi*, *Rostochii*, *Stralfundae*, licet haec vrbs firmissimo praesidio munita, sedesque Proregis Pomeraniae sit.

Vrbes mediatæ nonnullæ ad Comitæ Imperii vocatæ, et iussæ sunt tributa pendere, communi nomine Germaniæ imposita. In Matricula Imperii Norimbergensi anno cccccxxxi. occurrunt Rostochium, Vismaria, Greifswalda, Gottinga, Stralfunda, Paderborna, Magdeburgum, Luneburgum, Brunsviga, vt alias taceam, et quantum quæuis bello Hussico impenderet, æque cum Principibus et ciuitatibus Imperii sorte, vrbus municipalibus edicitur (*). Matricula Imperii, quæ anno ccccc lxxvii. auxiliorum contra Turcos modum præscripsit, conscribendos et alendos irrogauit

Hildefiæ viginti equites quinquaginta pedites

Brunsvigæ 20 ——— 40 ———

Gottingæ 15 ——— 30 ———

Erfordiae 30 ——— 70 ———

Rostochio 25 ——— 60 ———

Vismariæ 15 ——— 30 ———

Stralfundæ 20 ——— 40 ———

Luneburgæ

(*) Datt de pace publica p. 271.

Luneburgo 30 ————— 60 ———
 Paderbornae 10 ————— 20 ———

et sic aliis ciuitatibus aliter (*). Earundem fere ciuitatum mentio fit in *Matricula Ratisbonensi* cccccclxxi. (***) et *Norimbergensi* cccccclxxx (***). In ista vero Stada, in hac Sufatum apparent. *Matricula Constantiensis*, quae expeditionem Romanam praecipit, Verdum, Herfordam, Gedanum, Elwangam adiungit (****). In *Matricula Imperii moderata* ciodlxxi et ciodlxxvii. memorantur (*****) Brackel, Warburgum, Lemgouia, Thuringheim, Duisburgum. Pacto Norimbergensi anno ciodlxxxii. inito subscripserunt Leonhardus Metz Syndicus ciuitatis *Magdeburgensis*, Dietericus Prutenus Secretarius, nomine ciuitatis *Brunswicensis*, *Goslariensis*, *Gotingensis*, *Eimbeccensis* (*****)).

Argenti signandi numorum flandorum iure vsae sunt ciuitates mediatae. Multis vel Imperatores vel Principes id indulserunt: aliae fortasse praescriptione, quam vocant, immemoriali idem sibi vindicarunt. Lipsia, Rostochium, Luneburgum, Huxaria, Hannouera, Brunswiga, Gotinga, Minda, Hildesia, Osnabruga, Magdeburgum, Monasterium, Stendalia, Stada, Stettinum, Stralsunda, Halberstadtium, prae caeteris aureos argenteosque numos cudendos curauerunt (*****)).

B 2

Verum

(*) Lunigs Reichs Archiv T. II. p. 86.

(**) Lunig l. c. p. 102. 119.

(***) Lunig l. c. p. 327.

(****) Lunig T. IV. p. 481.

(*****) Dumont Corps Diplom. T. IV. P. II. p. 88.

(*****) Pffeffinger Virriar. illustrat. Lib. III. tit IV. 4.

III. d. 9.

Verum enim vero ex quo potestas Principum maiora cepit incrementa, vrbibus mediatis iugum suscipere et ferre doctis, ius cudendi numos in omnibus fere vrbibus mediatis periiit. Vismaria tamen, Rostochium, Luneburgum in hunc vsque diem ruduscula, numos cupreos cudunt. Luneburgum hoc etiam saeculo argenteos, sed paruo numero, signauit.

Bella gefferunt vrbes mediatae; quid? quod Principibus Dominisque suis arma intulerunt. Pomeraniae Ducibus et Principibus Rugiae Stralsunda, Mecklenburgicis Rostochium et Vismaria, Episcopis suis Hildesha, Brunsvicensibus Brunsviga, Luneburgum Hanouera, Austriacis Vienna signa infesta intulerunt (*). Ciuitates Venetae bello se immiscuerunt, quod anno cccccxxvii. inter Danos Holfatosque gestum est: Vismaria bello Lubecensi aduersus Danos interfuit (**). Luneburgum et Magdeburgum saeculi decimi septimi anno decimo quinto Brunsvicensibus aduersus Ducem FRIDERICVM VLRICVM submiserunt auxilia (***) .

Foedera percusserunt ciuitates mediatae. Hansae Teutonicae ciuitates immediatae et mediatae magno numero nomen dederant. Anno cccccxlvii. ad foedus a multis Principibus Germaniae istum se applicuerunt Heidelberga, Oppenheimium, Marburgum nostrum, Alchassenburgum, Binga, Moguntia, Andernacum, Boppardia

(*) Struben l. c. l. 539. V. 361. 364. Schwarz Versuch einer Pommerisch Rügischen Lehnshistorie p. 285. f

(**) Frank l. c. p. 216. 232.

(***) Conringii Opera T. II. p. 970.

Boppardia, Bonna cet. (*). Fuerunt vero huius foederis participes SOPHIA Landgrauia Hassiae, Marburgi Domina, GERHARDVS et CONRADVS Archiepiscopi Moguntinus et Colonienfis. Nec contra leges ac consuetudinem Imperii egisse videbantur vrbes mediatæ, dum cum Principibus societatem inibant, siquidem ipse Rex GVLIELMVS foedus istud anno cloccliii. confirmare haud dubitauit. Anno clocxcxi. ERICVS Archiepiscopus Magdeburgensis, SIFFRIDVS Episcopus Hildesienfis, OTTO Marchio Brandenburgicus, ALBERTVS et GVLIELMVS, Duces Brunsvicenses, OTTO Comes Alcaniae et Princeps Anhaltinus in pacem iuratam receperunt ciuitatem Helmstadiensem (**). Vrbes mediatæ Vismaria, Stralsunda, Rostochium, Greifswalda anno clocccviii. foedus inierunt aduersus quoscunque, ne Principibus quidem suis exceptis (**). Pro conseruanda pace societatem inierunt FLORENTIYS Episcopus Monasteriensis, HENRICVS Episcopus Paderbornensis, ENGLBERTVS Comes Marcanus cum vrribus mediatæ Sufato. Monasterio, Osnabrugæ, anno clocclxxiv. (****). Hildesii, Brunsviga, Hannouera cum Episcopo Hildesienfi et Caminenfi foedus perculserunt anno cloccccxxiv (*****). Triennio post Episcopus Hildesienfis, Dux Brunsvicensis, Comes Wernigerodanus cum ciuitatibus Goslariensi, Brunsvicensi

B 3

(*) Freheri Rer Germ. T. I. p. 375. Leibnitii Cod. Diplom. T. II. p. 93.

(**) Falke Tradit. Corbei. P. 930.

(***) Rostockische Nachrichten anno 1753. p. 45.

(****) de Ludewig Keiſiqu. Miſtor. T. X. p. 246. sq.

(*****) Reihmeyers Chronik P. 1854.

suicensi, Hildesienfi societatem inierant aduersus nobi-
 les de Schwicheldt anno cccccxxxvi. OTTO Comes
 Holfariae et vrbs Hannouera (*): triennio post GVI-
 LIELMVS Dux Brunfuiensis et vrbes Luneburgum,
 Hannouera, Hildesia: anno ccccccliv. Dux Brunfui-
 census et Monasterium (***) inierunt societatem. An-
 no cccccclxxii. iunxerunt amicitiam opemque mutuum
 sponderunt aduersus iudicia Westphalica FRIDERI-
 CYS Palatinus, ALBERTVS Austriacus, alii Princi-
 pes et ciuitates tam immediatae quam mediatae Fribur-
 gum, Brisacum, Nuenburgum cet. (***). Anno
 cccccclxxxiv. foedus coaluit inter multos Principes
 et vrbes Magdeburgum, Brunfuiigam, Luneburgum,
 Hildesiam Gottingam, Stendaliam, Hannoueram(****).
 Magdeburgum anno cccccxxvi foederi Torguiensi se
 adiunxit, et quinquennio post Smalkaldensi (*****).
 Traſtatum etiam est cum ſex primariis Luſatae ciuita-
 tibus et cum Vratiſlauenſibus, vt pacti huius confor-
 tes eſſe velint (*****). Foederi autem nomen de-
 derunt Brunfuiiga, Hannouera, Gottinga, Eimbecca,
 Minda (*****). Quid? quod ſaeculi praeteriti an-
 no ſexto ERNEſTVS Dux Brunfuiensis et vrbes Lu-
 neburgum

(*) Ex Originali.

(**) Rethmeyer l. c. p. 1857.

(***) Iſte fidei teſſera ſeu litteris credentialibus Lega-
 to Brunfuienſi Conrado a Schwicheldt datis.

(****) Leibnitii Cod. Dipl. T. I. p. 422.

(****) Lunigii Spicileg. Eccleſ. Contin. I. p. 625.

(*****) Lunig P. Spec. Contin. 4. p. 658. Dumont
 Corps Diplom. T. IV. P. I. p. 457.

(******) Seckendorf Hiſtor. Luther. Lib. III. p. 3.

neburgum et Hildesia societatem inierunt (*), et anno tricesimo secundo DUX FRIDERICVS VLRICVS Brunsvicentis atque Brunsviga et Luneburgum (**).

Sequestrae pacis fuerunt vrbes mediatae. Inter Danos et Dithmaros Luneburgum iuncto cum Lubecensibus et Hamburgensibus studio pacem conciliauit anno c. 1010. (***) Magdeburgum, Brunsviga, Luneburgum, Hildesia controuersias inter Danos et Lubecenses composuerunt (****) anno c. 1030. Stralsunda anno c. 1000. inducias inter Electorem Brandenburgicum et Duces Pomeraniae pepigit (****).

Pacem post belli vices fecerunt ciuitates mediatae. Vrbes Flandrenses cum PHILIPPO Galliae Rege anno c. 1000. (****). Sarburgum cum HENRICO Comite Lutzelsteinensi anno c. 1000. (*****). Rostochium, Stralsunda, Luneburgum inducias pepigerunt anno c. 1000. cum prouincis Hollandia, Selandia, Frisia (*****). Rostochium cum Duce suo MAGNO (*****).

Academias condiderunt, in easque iurisdictionem exercuerunt vrbes mediatae. Academiam Erfordensem magistratus

(*) Hortleder T. I. p. 150.

(**) Rethmeyer l. c. p. 631.

(***) Pufendorf rer. Suecic. p. 61.

(****) Westphalen Monument ined. T. III. p. 177.

(*****) Westphalen l. c.

(*****) S. hwarz l. c. p. 601.

(******) Dumont l. c. T. I. p. 339.

(******) Histor. Acad. Theodoro. Palat. T. I. p. 64.

magistratus urbis condidit potissimum (*) Rostochiensis magistratus cum Ducibus Mecklenburgicis a Pontifice MARTINO impetrauit, vt Academia Rostochiensis institueretur (**). Ortis postea dissensionibus, eo res deuenit, vt magistratus ius omne in Academiam sibi tribueret (**), donec tandem anno 1513. formula quaedam concordiae pangeretur (****), qua dimidia pars professorum ex arbitrio magistratus urbane eligitur; huiusque alitur sumtibus: ex quo tempore magistratus urbanus Academiae Compatronus vocatus est, et reuera fuit. Nouissimi motus inter Ducem Mecklenburgicum et magistratum Rostochiensem hanc ob causam exorti ad hunc vsque diem nondum resederunt. Senatus Luneburgensis anno 1671. a FRIDERICO III. Imperatore licentiam obrinuit condendi Collegium luridicum, cuius Doctoribus publice legere, disputare, et bene meritos gradibus academicis exornare fas sit (****).

Exercueront ciuitates mediatae ius circa sacra: nonnullae hodiernum eius seruent vestigia. Sub tempora repurgatorum sacrorum vrbes mediatae magno numero praeter, nonnunquam et contra voluntatem Principum suorum cultu, religioso Romano-Catholico abrogato, Evangelica sacra inuexerunt. Fecerunt id Halberstadenfes, Erfordienfes, Rigentes, Mageburgenses, Goslarienses, Laubanenses, Dantiscani, Bruntuicenses, Mindenses, Monasterienses

(*) Dumont T. III. P. I. p. 100.

(**) Frank I c. Lib. VIII. p. 240.

(***) Pfeffinger ad Vitriarium Lib. IV. tit. IV. p. 720.

(****) Franke Lib. VII. p. 176.

(****) Franke Lib. IX. p. 256.

Monasterienses, Hannouerani, Hildesienſes, Luneburgenſes, Rostochienſes, Viſmarienſes. Succellu temporis plurimarum quidem ciuitatum iura arctioribus cancellis circumſcripta ſunt. Superſunt tamen iuris circa ſacra a mediatis ciuitatibus uſurpati haud contemnendae reliquiae. Oſnabruga, iure Conſiſtorii ſacri a Magiſtrato pendens gaudet, nec in rebus eccleſiaſticis Epilcopi ſui reueretur auctoritatem. Eadem Stralſundae, Hildeſſae, Brunſuigae ratio eſt, quarum urbibium Conſiſtorio Syndicus vel Conſul praeſt, quem excipit Superintendentens, quos Senatores nonnulli et Paſtores primarii ſequuntur. Vrbes iſtae et praeterea Luneburgum pro lubitu Superintendentem uocant, et miniſterio eccleſiaſtico urbis ſuae praeficiunt.

Sed abruptenda eſt tela et properandum ad finem huius ſcriptionis. Valedicturi Muſis noſtris quatuor Alumni principales orationes, quas lex et conſuetudo poſtulat, publice habebunt.

IOANNES EISENBERG Archfelda - Haſſus de *doctrina de abnegatione chriſtiana ciuitati minus noxia.*

IOANNES GEORGIUS SCWARZENBERG Caſſellis Haſſus de *cura in conſeruanda uale tudine.*

CAROLVS GVILIELMVS BIPPART Neſſelroda Haſſus; de *Poeſi antiquiſſimo adiumento ad perfectionem hominis moralem promouendam.*

C

Has

(*) Franke Lib. X. p. 111.

(**) Pfaffinger I. c. p. 723.

IVSTVS TILL Morfcha-Haffus; de Ludouico Barbato simpliciter toli.

Has vt praesentia sua ornare velint MAGNIFICVS ACADEMIAE PRORECTOR, MAGNIFICVS ac PERILLVSTRIS PROCANCELLARIVS, PROFESSORES OMNIVM ORDINVM CELEBERRIMI, CIVES ac COMMILITONES HONORATISSIMI, FAVTORES denique MVSARVM AMANTISSIMI, debito cultu atque obseruantia oro precorque. Marburgi d.

L. Octobr. anno MDCCCLXXV.

X2338853

ULB Halle 3
007 362 676

KDP

Museun 3a
2

DE
CIVITATIBVS MEDIATIS
IVRA STATVVM
IMMEDIATORVM
VSVRPANTIBVS

D. 114.

1775/1

PROLVSIO HISTORICA
QVA
AD AVDIENDAS ORATIONES
ALVMNORVM PRINCIPALIVM
IO. EISSENBERG ARCHFELDA-HASSI
IO. GE. SCHWARZENBERG CASSELLIS-HASSI
CAR. GVIL. BIPPART NESSELRODA-HASSI
IVSTI TILL MORSCHA-HASSI

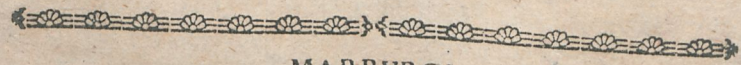
DIE V. OCTOBR. HORA X.
IN AVDITORIO PHILOSOPHICO
HABENDAS

ACADEMIAE MAGISTRIVS, PROCERES,
AC CIVES

DEMISSE ATQVE HVMANITER INVITAT

MICHAEL. CONRAD. CVRTIVS

SERENISS. HASS. LANDGR. A CONSIL.
HISTOR. ELOQV. ET POES. PROF. ORD.

MARBVIRI
TYPIS MALLERIANIS.

